

Kedves Jenő!

Tomasz Jenő temetésére

Búcsúzómagától kedvenc nukleotidkémiai csoportja nevében. Mi, a Tomasz-csoport lelkes tagjai – Bottka Sanyi, Ludwig Jancsi, Rádi Erzsike, László Kati és jómagam, Karikó Kati – a 70-es és a 80-as években az SZBK Biofizikai Intézetében nukleotidmintákat futtattunk, aliquotokat gyűjtöttünk, abszorpciót mértünk és a szintetizált oligók vírusgátló hatását vizsgáltuk. Mindannyian nagyon hálásak vagyunk, hogy sikerült velünk megszerettetnie a nukleotidkémia tudományát, hiszen minden doktorandusza a nukleotidok tanulmányozásának szentelte életét. A tudományos munka és a baráti kapcsolat, a csapatszellem végigkísérte az életünket, mindig figyeltünk egymásra, találkoztunk, segítettük egymást.

Emlékszem, amikor 2004-ben meglátogattam Magát Gödöllőn, nagy lelkesedéssel meséltem a módosított nukleoziddal készült messenger RNS-ről. Akkor még egyikünk sem gondolta volna, hogy ez a felfedezés egyszer orvosi Nobel-díjat ér.

Az elmúlt években is többször beszélünk telefonon. Egy alkalommal azért hívtam fel, mert sehogyan sem tudtam felidézni egy nukleotidkémikusnak a nevét, és azt reméltem, hogy Maga talán tud segíteni. Kapásból annyit mondott: „Ugyan már, Katica, ne tegyen fel nekem ilyen kérdéseket, én már azt sem tudom, mit ebédeltem ma!” Én viszont nem tárgytottam, tovább erősködtem, és néhány kísérlet említése elég volt a keresett név felidezéséhez: „Ja, arról van szó, azt Michael Arthur Michelson csinálta.” Nagy örömmel nyugtáztam, hogy még mindig kiválóan működik a memóriája, mire Maga azt felelte: „Hát, az ebédre tényleg nem, de őrá hogyan emlékeznek!” Ezen aztán jót nevtünk. A tudomány számunkra mindennél fontosabb volt.

2022 decemberében is, amikor legutóbb találkoztunk, nagy szeretettel üdvözlöttük egymást, és felidézünk néhány kedves emlé-

A szegedi laborban, 1980 (Karikó Katalin felvétele)

ket. Tavaly októberben, a Nobel-díj odaítélését követően az elsők között telefonáltam Magának az örömhírről, együtt ujjongtunk, én pedig hálatelt szívvel köszöntem meg ez alkalommal is munkáját, azt, hogy elindított a pályámon, és bevezetett az RNS tudományába.

Szomorú szívvel, de most is köszönő szavakkal búcsúzómag. Mindannyian szerencsésnek érezzük magunkat, hogy együtt dolgozhattunk és tanulhattunk Magától, hogy bevezetett bennünket a nukleotidkémia csodás világába.

Kedves Jenő, Isten veled! Nyugodjon békében!

Philadelphia, 2024. május 2.

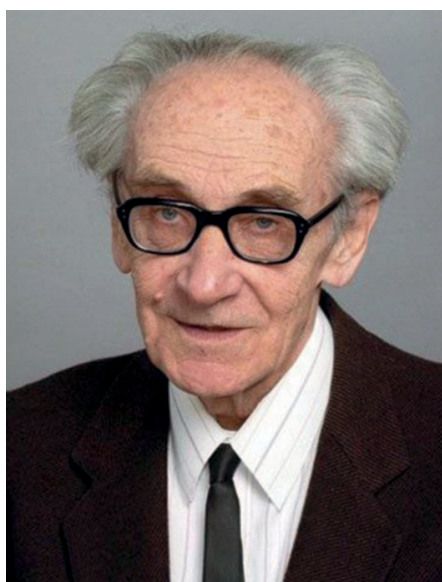
Karikó Kati

Vekerdi László születésének századik évfordulójára

Az idén nyáron, július 21-én lesz száz éve annak, hogy Vekerdi László Széchenyi-díjas magyar tudománytörténész megszületett Hódmezővásárhelyen.

Pályafutása nem mutatott egyenesen a tudománytörténet felé. 1951-ben orvosként végzett Debrecenben, majd 1955-ben belgyógyász szakképesítést is szerzett. Ennek ellenére 1963-tól a Matematikai Kutatóintézet munkatársa lett a sokak számára ismerős nevű kutató, Rényi Alfréd mellett, akinek valószínűség-számítási tankönyve jelentős nemzetközi sikert aratott. Vekerdi László munkahelye 1970-től a Magyar Tudományos Akadémiai Könyvtára lett. 2003-ban megkapta Az Év Ismeretterjesztő Tudósa díjat. Ezt az elismerést a Tudományos Újságírók Klubja 1998 óta adja át évente mindössze egy szakembernek (vagy házaspárnak), és a díjazottak nagyon rövid listáján olyan nevek vannak, mint Simonyi Károly, Marx György, Csányi Vilmos, Schiller Róbert vagy a Magyar Tudományos Akadémia egyik régebbi és mostani elnöke, Vízi E. Szilveszter és Freund Tamás. A díj odaítélésével együtt Vekerdi Lászlóról egy Magyarországról látható csillagot is elneveztek: felírták a nevét az égre.

Munkája lefedi majdnem a teljes természettudományt, érdekes módon éppen a kémia kapott a legkisebb szerepet benne. Az utókor által legjelentősebbnek tartott műve az 1997-ben kiadott *Így él Galilei* című kötet. Ezt eredetileg a Móra Kiadó sokak szá-

mára ismerős, fehér-fekete-vörös borítós *Így élt...* sorozatába szánta volna, de mire elkészült, addigra a sorozat megszűnt. Az eredeti elképzelésekhez képest jóval kibővített könyv csak 1997-ben jelent meg a Typotex Kiadónál. Finom, de igen sokat mondó